

Naputak o načinu dostave šifarnika poslovnih jedinica i uređaja kojima rukuju klijenti putem xml datoteke

1. Način slanja datoteke šifarnika

Obveznici Odluke o obvezi dostavljanja izvješća o podacima poslovanja s gotovim novcem (u nastavku teksta: Odluka) na temelju točke 3. Upute o načinu prikupljanja i sastavljanja te obvezi dostavljanja izvješća o podacima poslovanja s gotovim novcem dostavljaju Hrvatskoj narodnoj banci (u nastavku teksta: HNB) šifarnik poslovnih jedinica i uređaja kojima rukuju klijenti (u nastavku teksta: gotovinske točke).

Izvješća se dostavljaju putem XML datoteke. Datoteka se dostavlja jednim od dva kanala, na način kako se dostavljaju dnevna i mjesečna izvješća o podacima poslovanja gotovim novcem:

a) putem SWIFT komunikacije ili

b) na web-adresu: <https://www.hnb.hr>, u skladu s Uputom za rad s aplikacijom za dostavu i preuzimanje datoteka s podacima o poslovanju s gotovim novcem putem datoteke u XML formatu (prema xsd shemi). Prilog 1. ovog Naputka jest xsd shema.

Kodna stranica: UTF-8

Frekvencija slanja: prema potrebi obveznika.

2. Opis naziva datoteke

Naziv datoteke: TSGN_<OIB>_<GGGGMMDD>_SIF_<RBR>.XML

TSGN – oznaka datoteke

- <OIB> – OIB obveznika
- <GGGGMMDD> – datum slanja datoteke
- SIF – oznaka vrste datoteke (šifarnik)
- <RBR> – označuje redni broj slanja na razini obveznika i datuma, broj (01-99).

3. Tipovi gotovinskih točaka

Obveznici dostavljaju podatke za sljedeće tipove gotovinskih točaka:

- 1 – poslovna jedinica obveznika
- 2 – samoposlužni uređaj obveznika
- 3 – poslovna jedinica ugovornog partnera
- 4 – samoposlužni uređaj ugovornog partnera.

4. Vrste događaja i tipovi slogova koje obveznik dostavlja

Obveznik dostavlja tri vrste događaja vezano uz izmjene podatka u šifarniku:

1. unos nove gotovinske točke
2. zatvaranje gotovinske točke
3. izmjena podataka za postojeću gotovinsku točku.

Ovisno o vrsti događaja, tip sloga može biti:

"1" – unos nove gotovinske točke

"2" – unos zatvaranja gotovinske točke

"3" – izmjena gotovinske točke

"4" – izmjena geolokacije gotovinske točke

"5" – unos radnog vremena gotovinske točke i izmjena postojećega radnog vremena gotovinske točke.

Obveznik u jednoj datoteci može poslati sve tipove slogova.

5. Opis podataka koji se dostavljaju u datoteci šifarnika

Datoteka šifarnika sadržava: zaglavlje, stavke te stavke za radno vrijeme.

Zaglavlje sadržava: OIB i datum.

Stavke obvezno imaju tip sloga, koji određuje vrstu događaja koja se dostavlja za pojedinu poslovnu jedinicu ili uređaj kojima rukuju klijenti (u nastavku teksta: gotovinska točka) i predstavlja tzv. vodeći podatak iza kojeg slijede podaci o gotovinskoj točki.

Obveznici dostavljaju sljedeće podatke za pojedinu gotovinsku točku, ovisno o vrsti događaja:

NAZIV PODATKA	NAČIN POPUNJAVANJA
TIP SLOGA	broj: 1, 2, 3, 4
ŠIFRA GOTOVINSKE TOČKE	jedinstvena šifra na razini obveznika tekst i/ili broj br. znakova: 50 maks.
TIP GOTOVINSKE TOČKE	Broj: 1, 2, 3, 4
OIB UGOVORNOG PARTNERA	broj; 11 znakova točno
VRSTA POSLOVNICE	oznaka: P, B, T, N popunjava se za tip gotovinske točke 1 i 3: oznaka P – poslovnica koja pruža usluge gotovinskoga i bezgotovinskog poslovanja oznaka B – poslovnica bez usluga gotovinskog poslovanja oznaka T – trezor/sortirnica oznaka N – specijalizirane poslovnice na istoj adresi kao P ili B (ako se dvije poslovnice nalaze na istoj adresi, a organizacijski su odvojene i imaju posebnu šifru gotovinske točke)
SEZONALNOST UREĐAJA	oznaka: S, C, SR, CR popunjava se za tip gotovinske točke 2 i 4:

		S – sezonski uređaj (aktivan samo tijekom određenog dijela godine) C – cjelogodišnji uređaj (aktivan tijekom cijele godine) SR – sezonski uređaj u ruralnoj općini (aktivan samo tijekom određenog dijela godine) CR – cjelogodišnji uređaj u ruralnoj općini (aktivan je tijekom cijele godine)
TIP LOKACIJE		Oznaka: PJ, ZP, OP odnosi se na smještaj uređaja i popunjava se za tip gotovinske točke 2 i 4: PJ – poslovna jedinica (odnosi se na uređaj unutar poslovne jedinice banke) ZP – zatvoreni prostor (odnosi se na uređaj u zatvorenom prostoru, izvan poslovne jedinice banke npr. trgovački centar) OP – otvoreni prostor (odnosi se na uređaj izvan poslovne jedinice banke na otvorenom prostoru, npr. samostojeći bankomat na nekom gradskom trgu)
SPECIFIČNA LOKACIJA		Oznaka: DA – uređaj koji se nalazi na specifičnoj lokaciji NE – uređaj se ne nalazi na specifičnoj lokaciji
GEOGRAFSKA ŠIRINA		podatak s Google Maps; broj s decimalnom točkom; min.: 6 znamenki iza decimalne točke maks.: 12 decimala iza decimalne točke (ukupno 15)
GEOGRAFSKA DUŽINA		
POŠTANSKI BROJ		broj; obvezno 5 brojeva
ADRESA	MJESTO/GRAD	tekst; maks. 255 znakova
	IME ULICE	tekst; maks. 255 znakova
	DODATAK IMENU ULICE	tekst; maks. 255 znakova
	KUĆNI BROJ	tekst; maks. 25 znakova
	SLOVO	tekst; maks. 25 znakova
DATUM OD		datum format: GGGG-MM-DD
DATUM DO		datum format: GGGG-MM-DD

Tablica 1. – opis podataka koji se dostavljaju

Napomena: U slučaju da adresa koja se upisuje nema kućnog broja, podatak "bb" upisuje se u polje "kućni broj".

Specifičnim lokacijama smatraju se primjerice područja s posebnim geografskim obilježjima, poput pojedinih otoka, graničnih područja i drugih prometno ili prostorno izdvojenih lokacija. Obveznik je, prije početka izvješćivanja o oznaci specifične lokacije i prije naknadnih promjena oznake specifične lokacije, dužan ishoditi suglasnost HNB-a na obrazloženi prijedlog da o jednom ili više uređaja izvješćuje kao o uređaju koji se nalazi na specifičnoj lokaciji. Obveznik nije dužan ishoditi suglasnost HNB-a ako o pojedinom uređaju naknadno prestaje izvješćivati kao o uređaju koji se nalazi na specifičnoj lokaciji.

Obveznici dostavljaju sljedeće podatke za pojedinu gotovinsku točku vezano uz tip sloga 5. – radno vrijeme:

NAZIV PODATKA	NAČIN POPUNJAVANJA
TIP SLOGA	broj: 5

ŠIFRA GOTOVINSKE TOČKE	jedinstvena šifra na razini obveznika tekst i/ili broj br. znakova: 50 maks.
OIB UGOVORNOG PARTNERA	broj; 11 znakova točno
RADNO VRIJEME	Kompleksni tip, opisan u XSD-u
DATUM OD	datum format: GGGG-MM-DD unos se datum početka važenja unesenoga radnog vremena. Datum mora biti jednak ili veći od datuma slanja datoteke te veći od prethodno važećeg ako takav postoji.

Tablica 2. – opis podataka koji se dostavljaju za radno vrijeme

5.1. Unos nove gotovinske točke

Za slanje podataka o novoj gotovinskoj točki, obveznik šalje tip sloga "1" – unos nove gotovinske točke.

Ovaj tip sloga se dostavlja i za bankomat koji je zatvoren i želi se ponovo otvoriti s jednakom šifrom (npr. sezonski bankomat).

Obveznik šalje sve obvezne podatke iz Tablice 1. ovisno o tipu gotovinske točke:

OBVEZNI PODACI ZA TIP SLOGA "1"	OBVEZNI PODACI ZA TIP GOTOVINSKE TOČKE 1 i 3	OBVEZNI PODACI ZA TIP GOTOVINSKE TOČKE 2 i 4
tip sloga (tip_sloga)	X	X
šifra gotovinske točke (sifra_cp)	X	X
tip gotovinske točke (tip_cp)	X	X
vrsta poslovnice (vrsta_posl)	X	
sezonalnost samoposlužnog uređaja (sezonalnost_su)		X
tip lokacije (tip_lokacije)		X
specifična lokacija (spec_lok)		X
OIB ugovornog partnera (oib Ug_par)	X	X
geografska širina (geo_sirina)	X	X
geografska dužina (geo_duzina)	X	X
poštanski broj (post_broj)	X	X
mjesto/grad (mjesto)	X	X
ime ulice (ulica)	X	X
kućni broj (kbr)	X	X
datum od (datum_od)	X	X

Tablica 3. – opis podataka koji se dostavljaju za otvaranje nove gotovinske točke

Ostali podaci koji se dostavljaju, ali nisu obvezni kod unosa nove gotovinske točke jesu: dodatak nazivu ulice, slovo i datum do.

Podatak "datum od" može biti datum u prošlosti, datum slanja datoteke ili datum u budućnosti.

5.1.1. Unos radnog vremena za novu gotovinsku točku

Za slanje podataka o novoj gotovinskoj točki obveznik dostavlja tip sloga "1" – unos nove gotovinske točke sa svim podacima prema točki 5.1. te dodatno dostavlja i tip sloga "5" – unos radnog vremena gotovinske točke.

Tip sloga "5" uvijek slijedi nakon tipa sloga "1" (kao i ostalih tipova sloga (2, 3, 4), u posebnom, novom dijelu (elementu) XML datoteke).

Način unosa radnog vremena:

- Naziv dana mora biti iz dopuštenog skupa vrijednosti: PON, UTO, SRI, ČET, PET, SUB, NED, PRAZNIK.
- Podatak o radnom vremenu po danima može se unositi za svaki dan zasebno ili za skup dana koji imaju jednako radno vrijeme, primjer: PON-PET 08:00 do 20:00. Nije dozvoljen unos raspona u nekom drugom formatu.
- Vrijeme mora biti u formatu HH:MM (obvezni dvoznamenkasti unos sata i minuta, npr. 08:00).
- Za neradni dan ne unose se vremena početka i završetka rada, već tekst: "ne radi".
- Za tip gotovinske točke 2 i 4 ne unosi se radno vrijeme, osim za one koji imaju tip lokacije "ZP" (zatvoreni prostor) za koje se unosi tekst: radno vrijeme ovisi o radnom vremenu poslovnog prostora (opcionally: trgovačkog centra, ambasade i sl.).

5.2. Zatvaranje gotovinske točke

Za zatvaranje gotovinske točke obveznik šalje tip sloga "2".

Obveznik šalje sljedeće podatke:

- šifra gotovinske točke (sifra_cp)
- datum zatvaranja gotovinske točke (datum_do).

Datum zatvaranja može biti datum slanja datoteke ili datum u budućnosti, osim u iznimnim slučajevima kako je opisano u točki 9. Naputka.

5.3. Izmjena podataka za postojeću gotovinsku točku

Za izmjenu postojećih podataka za aktivnu gotovinsku točku obveznik šalje tip sloga "3" – izmjena gotovinske točke.

Obveznik šalje sve obvezne podatke za pojedinu gotovinsku točku prema tablicama 1. i 2.:

- tip sloga (tip_sloga)
- šifra gotovinske točke (sifra_cp)
- tip gotovinske točke (tip_cp)
- vrsta poslovnice (vrsta_posl)
- sezonalnost samoposlužnog uređaja (sezonalnost_su)
- tip lokacije gotovinske točke (tip_lokacije)

- specifična lokacija (spec_lok)
- OIB ugovornog partnera (oib_ug_par)
- geografska širina (geo_sirina)
- geografska dužina (geo_duzina)
- poštanski broj (post_broj)
- mjesto/grad (mjesto)
- ime ulice (ulica)
- kućni broj (kbr)
- datum od (datum_od).

Podatak "datum od" može biti datum u prošlosti, datum slanja datoteke ili datum u budućnosti. Ako se mijenja podatak u polju "OIB ugovornog partnera" podatak "datum od" može biti datum u prošlosti samo ako nije bilo prometnih podataka poslanih u izvještajima u razdoblju od upisanog datuma u polju "datum od" do datuma slanja datoteke šifarnika.

5.3.1. Izmjena podataka o radnom vremenu za postojeću gotovinsku točku

Kada se mijenja podatak o radnom vremenu za aktivnu gotovinsku točku, podatak se dostavlja tipom sloga "5".

Ako se istodobno mijenjaju i drugi podaci gotovinske točke i radno vrijeme, dostavlja se tip sloga "3" za izmjenu podataka gotovinske točke te tip sloga "5" za izmjenu radnog vremena. Tip sloga "5" mora slijediti iza tipa sloga "3" kojim se dostavlja izmjena podataka za postojeću gotovinsku točku.

5.4. Izmjena podataka o geolokaciji gotovinske točke

Za ažuriranje podataka vezano uz geolokaciju na kojoj se nalazi pojedina gotovinska točka obveznik šalje tip sloga "4" – izmjena geolokacije gotovinske točke.

Za izmjenu podataka o geolokaciji obveznik šalje sljedeće podatke:

- tip sloga (tip_sloga)
- šifra gotovinske točke (sifra_cp)
- geografska širina (geo_sirina)
- geografska dužina (geo_duzina).

6. Struktura podataka za XML datoteku

Naziv elementa: "izvjestaj_sifre" -> kompleksni tip koji se sastoji od 3 elementa u nizu [zaglavlje, podaci, podaci]

Naziv elementa: "zaglavlje" -> kompleksni tip koji se sastoji od 2 elementa u nizu [obveznik_oib, datum].

Naziv elementa: "podaci" -> kompleksni tip koji se sastoji od 1 elementa u nizu [cp_data].

naziv elementa	tip	niz (sekvenca)	br. elemenata u nizu	nazivi elemenata u nizu
izvjestaj_sifre	kompleksni	da	2	zaglavlje, podaci
zaglavlje	kompleksni	da	2	obveznik_oib, datum
podaci	kompleksni	da	1	cp_data
cp_data	kompleksni	ne	1 s 14 atributa	
podaci_rv	kompleksni	da	1 kompleksni	dan

dan	kompleksni	da	kompleksni	
-----	------------	----	------------	--

Opis atributa za zaglavlje:

element	vrijednost	opis	opis vrijednosti
obveznik_oib	regex: d{11}	OIB obveznika slanja	string dužine 11 znakova; sve brojke
datum	date	datum slanja datoteke	datum u formatu GGGG-MM-DD

Opis atributa za element cp_data (podaci) i dan (podaci_rv):

naziv atributa	vrijednost	opis	opis vrijednosti
tip_sloga	string(1)	tip sloga	string dužine točno 1 znak; 1 od 4 def. vrijednosti
sifra_cp	string(50)	šifra gotovinske točke	oznaka gotovinske točke, max. 50 znakova
tip_cp	string(1)	tip gotovinske točke	string dužine točno 1 znak; 1 od 4 def. vrijednosti
oib_ug_par	regex: d{11}	OIB ugovor.partnera	string dužine točno 11 znakova; sve brojke
vrsta_posl	string(2)	vrsta_poslovnice	oznaka vrste poslovnice (fiksno): P, B, T, N
sezonalnost_su	string(2)	sezonalnost_bankomata	oznaka sezonalnosti (fiksno): S, C, SR, CR
tip_lokacije	string(2)	tip_lokacije	oznaka tipa lokacije (fiksno): PJ, ZP, OP
specifična lokacija	string(2)	spec_lok	oznaka specifične lokacije: DA, NE
dan	kompleksni tip	radno vrijeme	kompleksni tip
geo_sirina	regex: d{1,3}\.\d{6}\d{0,6}	geo.širina	geo. širina sa min. 6, a maks. 12 znamenki iza decimalne točke
geo_duzina	regex: d{1,3}\.\d{6}\d{0,6}	geo.dužina	geo. dužina sa min. 6, a maks. 12 znamenki iza decimalne točke
post_broj	regex: d{5}	poštanski broj	string dužine točno 5 znakova; sve brojke
mjesto	string(255)	naziv mjesta	string dužine do 255 znakova
ulica	string(255)	naziv ulice	string dužine do 255 znakova
dod_naz_ulice	string(255)	dodatak nazivu ulice	string dužine do 255 znakova
kbr	string(25)	kućni broj	string dužine do 25 znakova
slovo	string(25)	dodatno slovo	string dužine do 25 znakova
datum_od	date	datum od	datum u formatu GGGG-MM-DD
datum_do	date	datum do	datum u formatu GGGG-MM-DD

Tablica 4 – atributi xml datoteke

7. Zaprimanje i provjera ispravnosti xml datoteka

Prije slanja datoteke šifarnika obveznik validira datoteku prema zadanoj xsd shemi.

Datoteka može biti u izvornom formatu ili komprimirana (ZIP).

Datoteka neće biti prihvaćena ako:

- datoteka nije validna prema zadanoj xsd shemi (Prilog 1.)
- format naziva datoteke nije ispravan (prema točki 2. Naputka)
- OIB obveznika nije ispravan, odnosno nije aktivan u HNB-ovoj bazi
- datoteka ne sadržava tip sloga za pojedinu gotovinsku točku
- je ista vrsta sloga za istu gotovinsku točku poslana u jednoj datoteci više od jednom
- kodna stranica nije UTF-8
- datum datoteke nije veći od datuma prethodno poslane datoteke ili nije većega rednog broja od posljednje dostavljene datoteke za taj datum.

8. Kontrole sadržaja datoteke

Za pojedinu pogrešku unutar poslane datoteke šifarnika, odbacuje se samo pogrešan slog uz slanje odzivne poruke o pogrešci na adresu elektroničke pošte. Adresa (adrese) elektroničke pošte je ona na koju se dostavljaju odzivne poruke za slanje dnevnih i mjesečnih izvješća prema Odluci. U slučaju odbijanja sloga obveznik ispravlja i ponovno dostavlja samo neispravan slog, a ne cijelu datoteku šifarnika.

Postupanje za kontrole:

1. Kod otvaranja nove gotovinske točke (tip sloga "1"), ako nisu popunjena sva obvezna polja za tip sloga, slog s tom gotovinskom točkom odbacuje se i šalje se opis pogreške.
2. Kod izmjene postojeće gotovinske točke (tip sloga "3"), ako nisu popunjena sva obvezna polja za tip sloga, slog s tom gotovinskom točkom odbacuje se i šalje se opis pogreške.
3. Podatak u polju "OIB ugovornog partnera" je obavezno polje.
Ako je tip gotovinske točke: 1 – poslovna jedinica obveznika ili 2 – samoposlužni uređaj obveznika, u polju "oib_ug_par" mora biti popunjen OIB obveznika, u suprotnom se slog odbacuje i šalje se pogreška za slog. U ovom slučaju, OIB obveznika slanja datoteke i OIB u polju "oib_ug_par" ista je vrijednost.
Ako je TIP gotovinske točke: 3 – poslovna jedinica ugovornog partnera ili 4 – samoposlužni uređaj ugovornog partnera, u polju "oib_ug_par" mora biti popunjen OIB ugovornog partnera, u suprotnom se slog odbacuje i šalje se pogreška za slog. U ovom slučaju, OIB ugovornog partnera je različit od OIB-a obveznika slanja datoteke.
4. Datum u polju DAT_OD ima ograničenja, kako su ranije navedena u točki 5. ovog Naputka, u odnosu na datum slanja datoteke. Upisani datum može biti datum u prošlosti, datum slanja datoteke ili datum u budućnosti.
5. Datum u polju DAT_DO mora biti veći od podatka upisanog u polje DAT_OD.
6. Ispravak datuma zatvaranja, kada je prethodno poslan pogrešan datum zatvaranja, šalje se kao tip sloga "2" – zatvaranje gotovinske točke i novi datum u polju DAT_DO. Novi datum zatvaranja mora biti veći od prethodnog datuma zatvaranja (npr. datum zatvaranja u bazi HNB-a je 15. 3. 2024., novi datum zatvaranja koji se šalje može biti 16. 3. 2024. ili veći).

Iznimno, ako je datum koji se šalje stariji od datuma koji je evidentiran u bazi HNB-a (npr. datum zatvaranja u bazi HNB-a je 15. 3. 2024., a šalje se novi datum zatvaranja 10. 3. 2024.), HNB radi kontrolu prometnih podataka, odnosno provjerava je li bilo podataka koji su poslani u dnevnim i mjesečnim datotekama za taj slog nakon novog datuma zatvaranja (nakon 10. 3. 2024.). Ako je bilo prometnih podataka, šalje se odzivna poruka obvezniku da je gotovinska točka već zatvorena s datumom dd.mm.gggg i da nije moguća izmjena podataka, jer postoje prometni podaci nakon namjeravanog datuma zatvaranja.

7. Ako obveznik mijenja podatak u polju "oib_ug_par" za postojeću aktivnu gotovinsku točku (samoposlužni uređaj obveznika postaje samoposlužni uređaj ugovornog partnera) iz gotovinske točke tipa "2" (samoposlužni uređaj obveznika) u tip gotovinske točke "4" (samoposlužni uređaj ugovornog partnera), šalje izmjenu postojeće gotovinske točke kao tip sloga "3" (izmjena gotovinske točke). Uvjet je za ovu promjenu da na OIB-u obveznika nije bilo evidentiranog prometa nakon datuma upisanog u polje DAT_OD. Ako je bilo prometnih podataka evidentiranih na OIB-u obveznika nakon datuma za koji se traži promjena na OIB ugovornog partnera, šalje se pogreška za slog s opisom pogreške i slog se odbacuje.
8. Kod izmjene podatka (tip sloga "3") za aktivnu gotovinsku točku koja je bila zatvorena jednom ili više puta, podatak u polju DAT_OD ne može biti manji od datuma posljednjeg zatvaranja (ako postoji).
9. Kod izmjene podataka o geolokaciji (tip sloga "4"), ako nisu poslani svi podaci za pojedinu gotovinsku točku prema točki 5.4. Naputka, ili šifra gotovinske točke ne postoji ili nije više aktivna u bazi HNB-a, slog se odbacuje i šalje se odzivna poruka obvezniku na adresu elektroničke pošte s opisom pogreške.
10. Kod otvaranja nove gotovinske točke tip sloga "5" unosi se u posebnom, novom elementu da bi se osiguralo da unos slijedi nakon unosa sloga "1". A kod izmjene podataka o gotovinskoj točki tip sloga "5" unosi se u posebnom, novom elementu da bi se osiguralo da unos slijedi nakon unosa sloga "3" ako je unesen. Ako se šalje tip sloga "3" za neku gotovinsku točku, mora se poslati i tip sloga "5" za tu gotovinsku točku. Suprotni smjer nije nužan – ako postoji aktivna gotovinska točka, može se za nju slati više slogova tipa "5", ako se radno vrijeme u budućem razdoblju mijenja više puta.

9. Slanje podataka za poslovne jedinice Financijske agencije

Za izmjenu poslovnih jedinica Financijske agencije (u nastavku teksta: Fina), šifarnik dostavlja Fina, a ostali obveznici koji imaju Finu kao ugovornog partnera ne dostavljaju podatke. Fina u polju ugovornog partnera upisuje svoj OIB.

10. Ažuriranje podataka za postojeće gotovinske točke u šifarniku

Obveznici su dužni dopuniti podatke za sve postojeće gotovinske točke evidentirane u šifarniku s niže navedenim podacima iz tablica 1. i 2. iz točke 5. ovog Naputka, kada su primjenjivi na pojedini tip gotovinske točke:

- vrsta poslovnice
- sezonalnost bankomata
- tip lokacije
- oznaka specifične lokacije
- radno vrijeme.

Obveznici su dužni izvršiti dopunu podataka za postojeće gotovinske točke u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu izmjene i dopune Odluke.

11. Prilozi

1. šifarnici.xsd